

ANOTACE

Zahrady Rudolfa II.

Dnešní podoba zahrady nám o jejím původním rozvržení mnoho nenapoví. Zahrada byla založena ve slohu renesančním císařem Ferdinandem I. v roce 1534. Po úpravách terénu a vymezení prostoru zahrady se král věnoval stavbě letohrádku, který stál na východním konci zahrady, oddělen zdí s brankou do zahrady. Stavbou Velké míčovny byla hlavní jednoosá dispozice změněna na křížovou. V této podobě zahradu přebírá Rudolf II. Rudolfovy zájmy v zahradě můžeme rozdělit na dvě skupiny. První skupinou jsou přístupové cesty a loubí vedoucí po zahradě, druhou skupinou jsou kamenné stavby, které nechal císař vystavět v zahradě.

Císařova tajná cesta do zahrady začínala již v podkroví Prašného mostu, které ústilo do půdního prostoru domku v předmostí. Do zahrady císař vcházel tajným vstupem, který je zachovaný dodnes. Podobné řešení přechodu do zahrady je v zámku v Brandýse nad Labem, kde se při vyústění mostu nacházela oranžerie. Dřevěné loubí v pražské zahradě vedlo od tajného vstupu až před Zpívající fontánu. Giardinetto v okolí fontány dostalo roku 1593 svoji konečnou podobu.

Kamenné stavby založené Rudolfem II. jsou svým účelem pro naše prostředí neobvyklé. Rudolfova stavba Lvího dvora nahradila dřevěný z doby Ferdinanda I. Stavba byla čtvercového půdorysu s centrálním dvorem, na který byla z kotců vypouštěna zvěř. Pro cizokrajné rostliny dal Rudolf II. zbudovat oranžerii. O její podobě a místě založení jsou v literatuře rozličné názory.

Ve starší literatuře se dočítáme, že se v zahradě nacházely grotty, sochy, nádrže a fontány na rozličných místech. Tato tvrzení nejsou archivně podložena a zůstává otázkou jejich umístění i existence v zahradě.

Nedaleko pražského hradu se nacházela Královská obora, která byla také v císařově zájmu. Po vzoru Královského letohrádku nechal jádro loveckého letohrádku ovinout arkádovým ochozem, ke stavbě připojil štíhlou věž, která sloužila jako vyhlídková terasa. Pod letohrádkem císař nechal rozšířit rybník, který byl napájen štolou, která je unikátním technickým dílem doby. V sousedství obory císař získává sedláckou usedlost, kterou nechal přestavět v manýristický areál. Nejzajímavějším zachovalým objektem areálu je grotta

vytesána do kopce Pecka. Na grottě jsou znatelné italské architektonické vlivy Palladia či Sansoviniho, kteří použili kamennou bosáž v interiéru. V bubenečské grottě nenacházíme umělé krápníky po vzoru italských grott.

Podoba rudolfínských zahrad vyvolává ještě mnoho nevyřešených otázek. Jejich zodpovězení by vyžadovalo důkladné zkoumání dané problematiky v širším kontextu. Otázkou rovněž zůstává, zda je v dnešní době ještě možné, nalézt k tomuto tématu uspokojivou odpověď.

Klíčová slova:

Manýrismus, zahrada, Praha, Rudolf II., architektura

Počet slov:

14 840